

**VSDTP:n ULKOMAISTEN
JÄRJESTÖJEN „YHDISTÄVÄ“
EDUSTAJAKOKOUS**

**SYYSKUUN 21—22 pnä (LOKAKUUN
4—5 pnä) 1901⁸⁶**

1

PUHE SYYSKUUN 21 pnä (LOKAKUUN 4 pnä)

(PÖYTÄKIRJAMERKINTÄ)

Toverit!

Aloitamme siitä pykälästä, josta riippuu edustajakokouksen menestys.

„Iskran” edustajana katson tarpeelliseksi kosketella muihin järjestöihin pitämiemme yhteyksien historiaa. „Iskra” on esiintynyt alusta alkaen aivan itsenäisesti, tunnustaen vain aatteellisen yhteyden Venäjän sosialidemokratiaan, ja se on toiminut monien Venäjällä olevien tovereitten toimeksiannosta. Jo ensimmäisessä numerossaan „Iskra” sanoi, ettei se tule koskettelemaan niitä organisatorisia erimielisyyksiä, joita „Venäläisten sosialidemokraattien liitossa”⁶⁷ on ollut, ja että se antaa suurimman merkityksen periaatteelliselle kannalleen*.

Osa „Liiton” jäsenistä ehdotti meille konferenssin pitämistä sopimuksentekoa varten ulkomaisten järjestöjen kanssa. Me ymmärsimme tämän ehdotuksen siten, että „Liitossa” on olemassa ryhmä, joka hyväksyy esittämämme periaatteet ja että voidaan siis toivoa „Liitonkin” ne samaten hyväksyvän. Vallankumouksellinen järjestö „Sotsialdemokrat”⁶⁸ antoi suostumuksensa, vaikka olikin periaatteellisten erimielisyyksien lisäksi myöskin organisatorisia erimielisyyksiä. „Liitto” valitettavasti kieltäytyi neuvotteluista. Uuden aloitteentekijäryhmän ilmaannuttua „Liitto” antoi suostumuksensa neuvottelujen käymiseen. Koska „Liiton” fysionomia oli kovin epämääräinen, koska „Liittoon” oli ilmaantunut uusi virtaus, joka pyrki vallankumouksellisen marxilaisuuden suuntaan, niin voitiin

* Ks. Teokset, 4. osa, s. 361—362. *Toim.*

toivoa, että periaatteellinen sopimus on mahdollinen. „Iskra” ja „Sotsial-demokrat” antoivat uudelleen suostumuksensa, minkä jälkeen pidettiin Geneven konferenssi. Toveri Kruglov luki istuntomme alussa konferenssin päätöslauselman tekemättä sen johdosta mitään huomautuksia. Kukaan „Liitosta” ei ottanut puheenvuoroa esiintyäkseen päätöslauselmaa vastaan.

Me toteamme, että 10. numerossa „Rabotsheje Delo” on katkaissut jyrkästi suhteensa vallankumouksellisen marxilaisuuden perinteisiin ja esiintynyt sitä periaatteellista sopimusta vastaan, joka Geneven konferenssissa laadittiin ja jonka tendenssit „Liitto” nähtävästi hyväksyy.

Kaiken sen vuoksi arvosteluni kohdistuukin „Rabotsheje Delon” toimitusta eikä koko „Liittoa” vastaan.

Vertailkaamme Geneven päätöslauselmaa „Rabotsheje Delon” 10. numeron kirjoituksiin.

Geneven päätöslauselmassa hämmästyttää ihmeteltävän tarkka seikkaperäisyys ja yleisesti tunnettuina pidettyjen kohtien korostaminen.

Periaatteellisen sopimuksen 1. kohdassa sanotaan: „Tunnustaen tieteellisen sosialismin peruseriaatteet ja toimien solidaarisena kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian kanssa me torjumme kaikenlaiset yritykset tuoda opportunistia proletariaatin luokkataisteluun,—yritykset, jotka ovat ilmenneet niin sanottuna ekonomismina, bernsteiniläisyytenä, millerandilaisuutena y.m.s.”. Tässä ilmeisesti viitataan johonkin, opportunistin ja vallankumouksellisen marxilaisuuden välillä on ilmeisesti käyty taistelua. Olkoon „Rabotsheje Delon” 10. numeron sisältö minkäläinen tahansa, se ei missään tapauksessa voi tehdä tyhjäksi sitä historiallista tosiasiaa, että Geneven konferenssi on ollut ja että sen hyväksymä päätöslauselma voi olla perustana yhtymistä varten. Esimerkiksi 3:nnessä kohdassaan Geneven päätöslauselma myöntää, että sosialidemokratian on otettava itselleen hegemonia taistelussa demokratian puolesta. Nähtävästi on tämänkin kohdan johdosta ennen ollut erimielisyyttä. Pyrkinessään etääntymään opportunistista päätöslauselma menee melkein hassunkurisuuteen saakka. (Ks. 5. pykälän „e” kohtaa.) Siis mielipiteet ovat eronneet näissä tällaisissa alkeellisissakin kysymyksissä. Vertailkaamme nyt tätä päätöslauselmaa „Rabotsheje Delon” 10. numeron kirjoituksiin. Valitetta-

vasti minulla on ollut vain 3 päivää aikaa tutustuakseni niihin pikimmiltään.

Nämä kirjoitukset selvittävät perusteellisesti mielipideeroavaisuutemme; niissä on eräitä aivan oikeita huomautuksia „Zarjalle” ja „Iskralle”, ja ne me otammekin huomioon, mutta meitä ei nyt tällä kertaa kiinnosta se. Meitä kiinnostavat ne periaatteet, jotka on otettu näiden kirjoitusten perustaksi. „Rabotsheje Delon” 10. numeron periaatteellinen asenne kumoo sen asenteen, jonka „Liiton” edustajat ottivat Geneven konferenssissa. Sovinto näiden asenteiden välillä on mahdotonta. On saatava selville niissä olevat erimielisyydet, jotta voitaisiin tietää, millä kannalla „Liitto” on, jotta voitaisiin tietää, onko mahdollista aatteellinen yhtyminen, jota ilman ei organisatorisella yhdistymisellä ole mitään merkitystä; sellaista yhtymistä me emme ole hakeneet emmekä ole voineet hakea. „Rabotsheje Delon” 10. numeron sivuilla 32 ja 33 olevan artikkelin kirjoittaja on tyytymätön Vuoren ja Gironden vastakkain-asettamiseen kansainvälisessä sosialidemokratiassa ⁶⁹. Katsokaapa Geneven konferenssia, eikä se sitten ollut yhteentörmäys Vuoren ja Gironden välillä? Vai eikö „Iskra” sitten edusta Vuorta? Eikö „Iskra” jo ensimmäisessä toimitusjulistuksessaan sanonut, ettei se halua minikäänlaista organisatorista yhtymistä ennen kuin on suoritettu aatteellinen rajankäynti? „Rabotsheje Delon” 10. numerossa sanotaan, että paatuneimmatkin bernsteiniläiset ovat luokkaetujen kannalla. Päätöslauselmassa puhutaan varta vasten bernsteiniläisyydestä, konferenssin jäsenet tekivät tavattoman paljon työtä sen kumoamiseksi, ja nyt „Rabotsheje Delon” 10. numeron kirjoituksissa puhutaan taas vanhaan tapaan. Mitä se on, haaste vai pilkan-tekoa? Miksi piti tuota turhaa vaivaa nähdä?! Ihmiset aivan kuin pitävät pilkkanaan sitä työtä, minkä me olemme uhranneet teoreettisen perustan laatimiseen. Meidän ei pidä unohtaa sitä, että ilman yhteistä aatteellista perustaa ei voi olla kysymystäkään yhtymisestä. Sitten samasta kirjoituksesta näemme, että luvataan jopa laajentaakin erimielisyyksiemme puitteita. Niinpä esimerkiksi sivulla 33 kirjoittaja sanoo: „ehkäpä erimielisyytemme johtuvat siitä, että me käsitämme marxilaisuuden eri tavalla”. Toistan vielä kerran, mitä varten piti tuota turhaa vaivaa nähdä?!

Geneven päätöslauselman 4. §:n „c” kohta puhuu siitä, että on välttämättä käytävä taistelua vallankumouksellisen marxilaisuuden kaikkia vihollisia vastaan, mutta tässä meille sanotaan, että ehkäpä me yleensä ymmärrämme marxilaisuuden eri tavalla.

Totean myöskin sen, että kaikkeen tähän liittyy järkeilyjä ajattelun kahlitsemisen vahingollisuudesta j.n.e., s.o. juuri sitä, mitä kaikki bernsteiniläiset puhuvat. Siitä puhuttiin jo Lyypekin puoluepäivillä⁷⁰, ja samaa jankuttavat jauresilaisetkin; sopimuksen kohdat eivät taas puhu lainkaan siitä, sillä sopimus tehtiin nimenomaan vallankumouksellisen marxilaisuuden pohjalla. Vähäisetkin kritismin ilmaukset johtaisivat täydelliseen suhdekatkoon. Olemme kokoontuneet keskustelemaan mielipiteiden sisällöstä emmekä mielipiteiden vapaudesta. Vetoamiset ranskalaisiin ja saksalaisiin esikuviin ovat kerrassaan epäonnistuneita. Saksalaiset ovat jo saavuttaneet sen, minkä puolesta me vasta taistelemme. Heillä on yhtenäisen sosialidemokratia, jolle kuuluu hegemonia poliittisessa taistelussa. Meillä sen sijaan sosialidemokratia ei ole vielä vallankumouksellisten ryhmien johtajana, päinvastoin, meillä on havaittavissa muiden vallankumouksellisten virtausten vilkastumista. „Rabotsheje Delon” 10. numeron kirjoituksissa ei ainoastaan puutu täydellistä periaatteellisen pesäeron tekoa opportunistista, vaan niissä on jotain pahempaakin: niissä ylistellään vaistovaraisten liikkeen vallitsevaisuutta. En takerru sanoihin. Kaikki me, toverit „Iskrasta” ja „Sotsial-demokratista” sekä minä, kiinnitämme huomiota vain kirjoitusten yleisiin tendensseihin, mutta nuo sanat ins Gesicht schlagen *, kuten saksalaiset sanovat. Mutta näihin kohtiin nähdenhän Geneven päätöslauselma on niin selvä kuin olla saattaa. Vasta äskettäin ilmaantunut „Venäjän poliittisen vapautuksen työväenpuolue”⁷¹ veisaa samaa virttä kuin nämä julkaisutkin.

Kiinnittäkää huomiota kirjoituksessa siihen kuuluisaan eroon, mikä on suunnitelma-taktiikan ja prosessi-taktiikan välillä. Kirjoittaja sanoo, että suunnitelma-taktiikka on ristiriidassa vallankumouksellisen marxilaisuuden varsinaisen hengen kanssa ja on sitä mieltä, että voidaan puhua

* -- pistävät nenään. *Toim.*

„prosessi”-taktiikasta, jolla hän ymmärtää yhdessä puolueen kasvun kanssa kasvavien puolue tehtävien kasvua. Mielestäni se on pelkkää haluttomuutta käydä keskustelua. Olemme uhranneet niin paljon aikaa ja työtä määrättyjen poliittisten tehtävien määrittelymiseen, Geneven konferenssissa puhuttiin niistä niin paljon. Ja nyt yhtäkkiä meille aletaan taas puhua „suunnitelma-taktiikasta” ja „prosessi-taktiikasta”. Se on mielestäni palaamista „Rabotshaja Myslin” bernsteiniläisyyden spesifiikkisen suppeaan aikaansaannokseen, „Rabotshaja Myslin”, joka väittää, että on käytävä vain sitä taistelua, joka on mahdollista, ja mahdollista on se, joka on käynnissä. Me puolestamme väitämme, että kasvamassa on vain marxilaisuuden vääristely. Geneven päätöslauselmassa sanotaan, ettei poliittiseen agitaatioon siirtymistä varten tarvita mitään väliasteita, ja sen jälkeen sitten ilmestyykin äkkiä kirjoitus, jossa „paljastuskirjallisuus” asetetaan „proletaarisen taistelun” vastakohtaksi. Martynov kirjoittaa ylioppilaista ja liberaaleista, että nämä voivat muka itse pitää huolta demokraattisista vaatimuksista. Meidän mielestämme taas Venäjän sosialidemokratian koko erikoisuus on juuri siinä, että liberaalin demokratia ei ole ottanut itselleen poliittisen taistelun aloitetta. Jos liberaalit itse tietävät paremmin, mitä heidän on tehtävä, ja voivat itse tehdä, niin meillä ei ole mitään tekemistä. Artikkelin kirjoittaja menee niin pitkälle, että olettaa hallituksen itsensä ryhtyvän konkreettisiin ja hallinnollisiin toimenpiteisiin.

Terroria koskevasta kysymyksestä syntyi Geneven konferenssissa vissiä erimielisyyttä, kuten kaikki tietävät. Sen jälkeen „Liiton” eräs osa, Bund⁷², edustajakokouksessaan esiintyi päättävästi terroria vastaan. Mutta sivulla 23 tekijä kirjoittaa, että me „emme halua vastustaa terroristisia mielialoja”. Se on mitä räikein opportunistinen lausunto*.

Julkaistaan ensi kertaa

Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen mukaan

* -- Pöytäkirjamerkintä katkeaa tähän. *Toim.*

2

**„YHDISTÄVÄSSÄ“ EDUSTAJAKOKOUKSESSA
 SYYSKUUN 21 pnä (LOKAKUUN 4 pnä) 1901
 „VENÄLÄISTEN SOCIALIDEMOKRAATTIEN
 LIITOLLE“ TEHDYT KYSYMYKSET**

1. Tunnustavatko kaikki kolme järjestöä periaatteessa kesäkuun konferenssin päätöslauselmat?

2. Aikooko ja voiko „Venäläisten sosialidemokraattien liitto” turvata kirjallisen toiminnan sellaisen järjestämisen, joka tekisi mahdottomaksi periaatteettomat ja opporunistiset poikkeamiset vallankumouksellisesta marxilaisuudesta, poikkeamiset, jotka tuovat ihmisten mieliin liikkeellemme niin vaarallista sekasotkua,— joka työntäisi syrjään peitellyn ja peittelemättömän bernsteiniläisyyden liehakoimisen sekä liikkeen alkeellisten muotojen ja vaistovaraisuuden edessä kumartelemisen, mitkä seikat johtavat kiertämättä siihen, että työväenliike muuttuu porvarillisen demokratian välikappaleeksi?

*Ensi kerran julkaistu
 joulukuussa 1901 kirjasssa
 „„Yhdistävään” edustajakokouksen
 asiakirjat”*

*Julkaistaan kirjasen tekstin
 mukaan*